

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/5/2002

STOSUNEK DO ZAŁOŻEŃ USTAWY O OBRODZIE ZIEMIĄ ROLNĄ

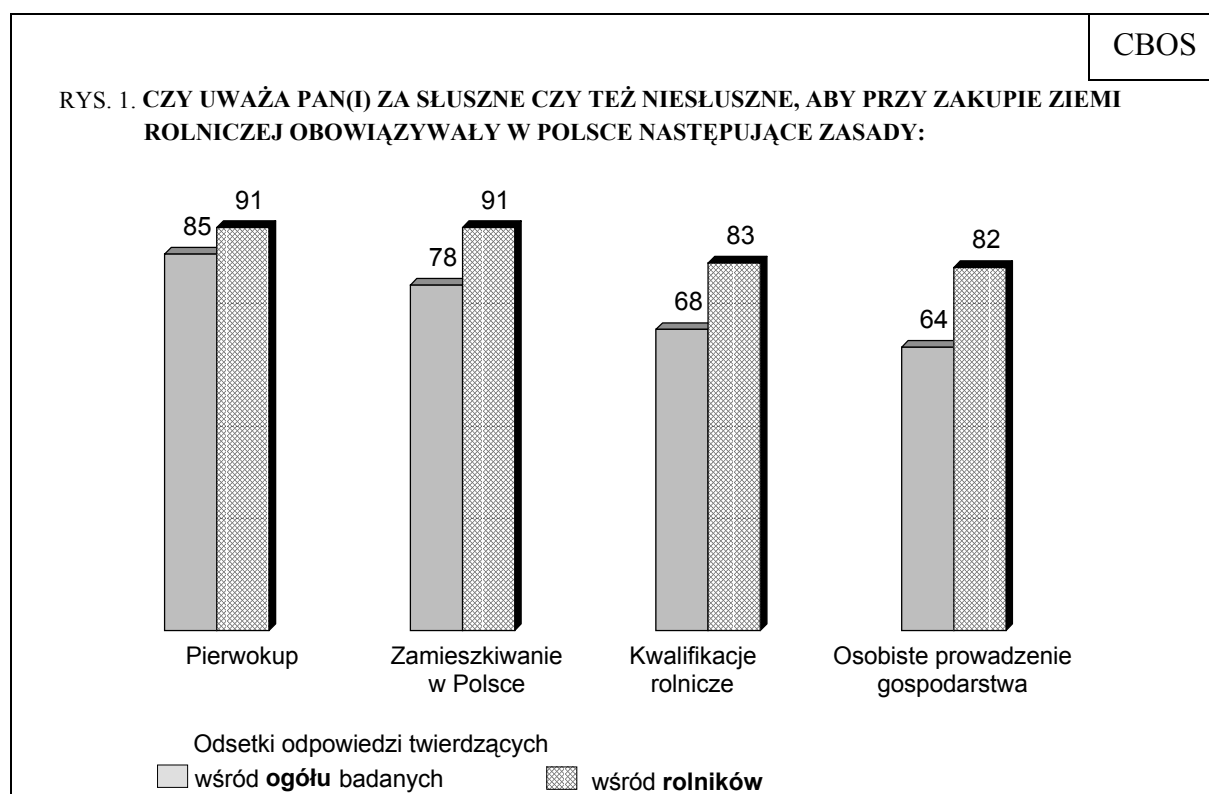
KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Spodziewane wejście Polski do Unii Europejskiej wywołało dyskusję wokół ewentualnych zagrożeń wynikających z możliwości swobodnego zakupu ziemi przez obywateli innych krajów Unii. Pojawiła się więc koncepcja, by - niezależnie od okresu przejściowego - wzorem innych państw Piętnastki uregulować obrót ziemią rolną przez wprowadzenie ogólnie obowiązujących przepisów prawa krajowego. Odpowiednia ustawa jest obecnie opracowywana. Wicepremier Jarosław Kalinowski przedstawił w ubiegłym miesiącu założenia do projektu takiej ustawy.

W grudniowym sondażu¹ zapytaliśmy badanych o opinie dotyczące tych założeń. Zdecydowana większość przyjęła je z aprobatą, a rolnicy poparli je niemal powszechnie.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (139) przeprowadzono w dniach 7 - 10 grudnia 2001 roku na liczącej 960 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

Z największym poparciem spotkało się prawo do pierwokupu dla państwa i sąsiadów rolnika sprzedającego ziemię oraz to, aby nabywca mieszkał w Polsce. Nieco mniej osób - ale i tak stanowią one dwie trzecie ogółu badanych i cztery piąte rolników - uważa za słuszne, aby kupujący ziemię posiadał kwalifikacje rolnicze i osobiście prowadził gospodarstwo.

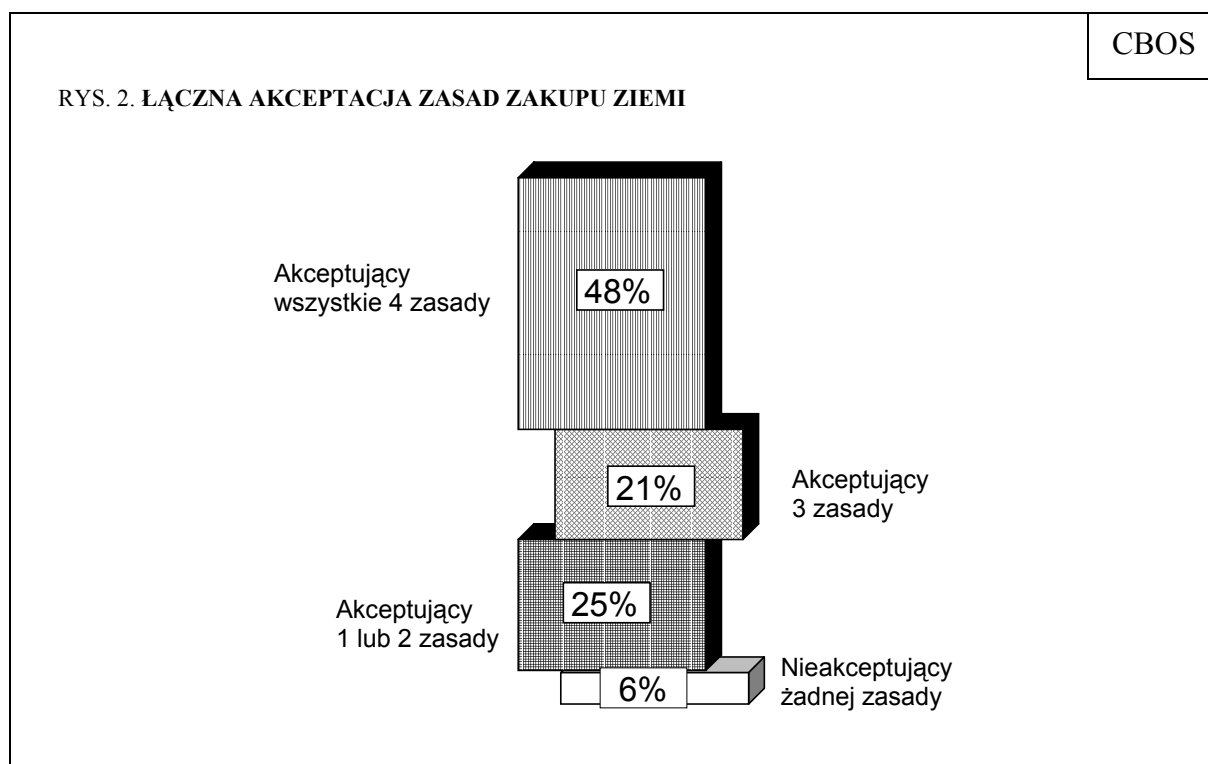
Wyborcy poszczególnych partii są najbardziej zgodni w akceptacji zasady pierwokupu. Stosunkowo większe różnice zachodzą w stosunku do tego, czy nabywca powinien być mieszkańcem Polski. Wymóg ten spotyka się z niemal powszechną aprobatą wyborców PSL, natomiast wyraźnie rzadziej jest akceptowany w elektoratach PO i LPR. Jeszcze bardziej zróżnicowany jest stosunek do dwóch pozostałych wymogów. Stosunkowo najmniejsze poparcie mają one wśród wyborców PO i PiS.

Tabela 1

Elektoraty partii i ugrupowań*	Odsetki respondentów uznających za słuszne następujące zasady:			
	pierwokup	zamieszkiwanie w Polsce	kwalifikacje rolnicze	osobiste prowadzenie gospodarstwa
Samoobrona	92	81	87	77
LPR	91	73	66	61
PSL	83	92	82	70
SLD	88	79	74	68
PO	81	73	58	54
PiS	82	76	62	49
Nieuczestniczący w wyborach	82	78	63	63
* Określone na podstawie odpowiedzi dotyczących głosowania w ostatnich wyborach parlamentarnych				

Trzeba jeszcze dodać, że większość przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji uważa za niesłuszne wymaganie od nabywcy ziemi posiadania kwalifikacji rolniczych i nałożenie na niego obowiązku osobistego jej uprawiania.

Tylko 6% badanych nie akceptuje żadnej z czterech zasad dotyczących zakupu ziemi. Zarówno wśród rolników, jak i ogółu mieszkańców wsi ze stanowiskiem takim spotykamy się jedynie incydentalnie (po 3% w każdej z tych grup). Natomiast wszystkie przedstawione zasady uważa za słuszne niemal połowa ogółu ankietowanych (48%) oraz blisko trzy czwarte rolników (72%) i prawie dwie trzecie ogółu mieszkańców wsi (63%).

Łączna akceptacja wszystkich czterech wymogów, stawianych nabywcom ziemi w założeniach do ustawy, występuje tym częściej, im starszą osobę o to pytamy. Wśród młodych ludzi (poniżej 25 roku życia) tylko co trzeci uważa je wszystkie za słuszne, podczas gdy wśród badanych powyżej 55 roku życia jest ich dwukrotnie więcej. Wykształcenie z kolei sprzyja odrzucaniu tych wymogów. Wszystkie cztery zasady akceptuje ponad połowa badanych, którzy ukończyli jedynie szkołę podstawową (58%), i tylko niespełna jedna trzecia (31%) z wykształceniem wyższym. Wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji zaledwie co piąty (20%) uważa wszystkie cztery wymogi za słuszne (patrz tabele aneksowe).

Poglądy polityczne mierzone na skali *lewica - prawica* nie wpływają na stanowiska w tej sprawie, natomiast znaczne różnice można zauważyć między elektoratami poszczególnych partii politycznych.

Tabela 2

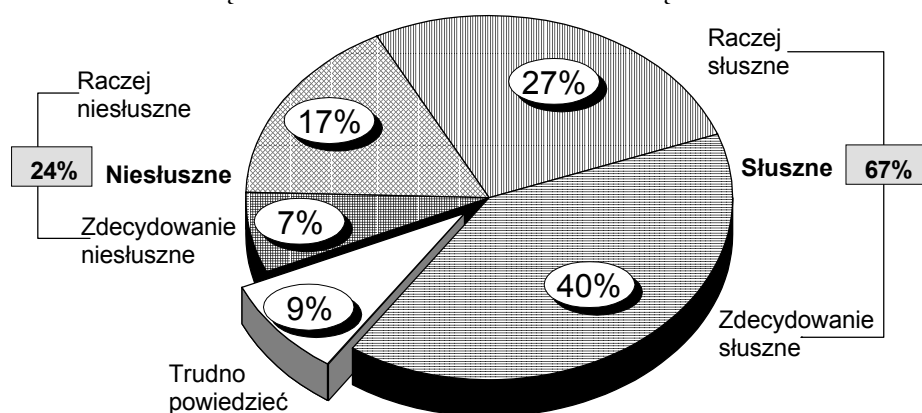
Elektoraty partii i ugrupowań*	Odsetki osób			
	uznających za słuszne:			nieuznających żadnej zasady
	wszystkie cztery zasady	trzy zasady	jedną lub dwie zasady	
Samoobrona	70	8	17	5
LPR	53	11	33	3
PSL	52	31	17	-
SLD	48	27	21	4
PO	42	16	36	7
PiS	38	23	30	8
Nieuczestniczący w wyborach	47	19	26	8
* Określone na podstawie odpowiedzi dotyczących głosowania w ostatnich wyborach parlamentarnych				

Wśród wyborców PSL - inicjatora ustawy o obrocie ziemią rolną - łącznie wszystkie cztery zasady, na jakich ma się ona opierać, akceptuje co druga osoba, podobnie jak w elektoratach LPR i SLD, a także wśród tych, którzy nie brali udziału w wyborach. Z wyrażnie większym poparciem spotykają się wszystkie cztery zasady uwzględnione w sondażu wśród głosujących na Samoobronę, natomiast z mniejszym - w elektoratach PO oraz PiS.

CZY NABYWCA ZIEMI POWINIEN ZNAĆ JĘZYK POLSKI?

Wymóg, aby nabywca ziemi rolnej w naszym kraju znał język polski, nie jest przewidziany w projektowanej ustawie. Zapytaliśmy jednak także o tę sprawę, ponieważ pojawiały się takie głosy, gdy kwestia ta była dyskutowana na forum publicznym. Okazało się, że dwie trzecie badanych uważa za słuszne nałożenie na nabywcę ziemi rolnej takiego wymogu.

RYS. 3. CZY UWAŻA PAN(I) ZA SŁUSZNE CZY TEŻ NIESŁUSZNE, ABY PRZY ZAKUPIE ZIEMI ROLNICZEJ OBOWIĄZYWAŁY W POLSCE NASTĘPUJĄCE ZASADY: OBOWIĄZEK ZNAJOMOŚCI JĘZYKA POLSKIEGO PRZEZ NABYWCĘ?

Wśród ogółu respondentów poziom akceptacji wymagania od nabywcy ziemi znajomości języka polskiego jest zbliżony do wielkości poparcia zasad dotyczących posiadania kwalifikacji rolniczych i osobistego prowadzenia gospodarstwa. Warto jednak zwrócić uwagę, że wśród badanych należących do kadry kierowniczej i inteligencji, którzy dwie pierwsze z wymienionych zasad w większości uważają za niesłuszne, przeważa stanowisko o słuszności nałożenia na nabywcę ziemi obowiązku znajomości języka polskiego.

Podobnie jak w odniesieniu do czterech poprzednio omawianych warunków zakupu ziemi poglądy polityczne nie różnicują stanowisk w sprawie wymogu znajomości języka polskiego przez jej nabywcę, natomiast różnicują je sympatie partyjne.

Tabela 3

Elektoraty partii i ugrupowań*	Czy uważa Pan(i) za słuszne czy też niesłuszne, aby przy zakupie ziemi rolniczej jej nabywca obowiązkowo znał język polski?		
	Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Samoobrona	70	19	11
LPR	84	11	5
PSL	85	15	-
SLD	67	25	8
PO	56	39	5
PiS	53	38	9
Nieuczestniczący w wyborach	66	24	10

* Określone na podstawie odpowiedzi dotyczących **głosowania w ostatnich wyborach parlamentarnych**

Za tym, aby nabywca ziemi znał język polski, najczęściej opowiadają się wyborcy PSL i LPR. Nieco mniej popularny jest ten postulat w elektoratach Samoobrony i SLD. Stosunkowo najrzadziej popierają go badani, którzy głosowali na PO i PiS, choć i wśród nich większość uważa za słuszne nałożenie na nabywcę ziemi obowiązku znajomości języka polskiego.

Wszystkie proponowane założenia prawnej regulacji obrotu ziemią rolną są akceptowane przez zdecydowaną większość badanych. Akceptacja ta jest szczególnie duża w środowisku wiejskim, a przede wszystkim wśród rolników. Pewną rezerwę wobec tych uregulowań przejawiają ankietowani z wyższym wykształceniem, głównie kadra kierownicza i inteligencja. W grupach tych największe zastrzeżenia wywołuje nałożenie na nabywcę ziemi obowiązku osobistego jej uprawiania, natomiast mniejsze, ale także wyraźnie większe niż w innych grupach - wymóg posiadania kwalifikacji rolniczych.

Opracował

Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy uważa Pan(i) za słuszną czy też niesłuszną, aby przy zakupie ziemi rolniczej obowiązywały w Polsce następujące zasady:
prawo pierwokupu (pierwszeństwa) dla państwa i sąsiadów rolnika sprzedającego ziemię?

	(%)			
	Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	85	9	6	959
Płeć				
Mężczyźni	87	9	4	458
Kobiety	82	9	8	502
Wiek				
18-24 lat	74	20	7	148
25-34	83	12	6	173
35-44	83	9	8	188
45-54	88	7	5	197
55-64	91	4	5	94
65 lat i więcej	91	3	6	158
Miejsce zamieszkania				
Wies	89	7	5	352
Miasto do 20 tys.	83	8	9	113
20-100 tys.	83	11	6	187
101-500 tys.	83	10	6	169
501 tys. i więcej mieszk.	77	15	8	118
Wykształcenie				
Podstawowe	86	7	8	246
Zasadnicze zawodowe	85	8	7	263
Średnie	86	9	4	333
Wyższe	77	17	6	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	77	18	5	65
Prac.umysł.hiż.szczębla	85	8	8	72
Pracownicy fiz.- umysł.	81	13	5	95
Robotnicy wykwalifikowani	89	7	4	78
Robotnicy niewykwalifik.	90	10	0	38
Rolnicy	91	2	7	48
Pracujący na własny rach.	82	18	0	54
Bierni zawodowo				
Rencistów	90	5	6	111
Emeryci	90	4	6	186
Uczniowie i studenci	76	14	9	80
Bezrobotni	83	10	7	97
Gospodynie domowe i inni	69	10	21	32
Pracuje w:				
Inst. państw., publicznej	80	14	6	139
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	88	7	5	79
sekt. pryw. poza rolnict.	84	14	2	201
prywatnym gosp. rolnym	93	0	6	54
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	91	4	4	142
276-399	78	16	7	123
400-549	87	8	5	148
550-799	89	4	7	152
Powyżej 799 zł	85	10	5	201
Ocena własnych war. mater.				
Złe	86	6	7	341
Średnie	84	9	7	394
Dobre	84	13	3	223
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	88	9	3	46
Raz w tygodniu	87	9	4	452
1-2 razy w miesiącu	83	7	9	174
Kilka razy w roku	80	10	10	199
W ogóle nie uczestniczy	82	15	4	87
Poglądy polityczne				
Lewica	86	10	4	289
Centrum	83	11	7	270
Prawica	89	9	2	180
Trudno powiedzieć	81	7	12	217

Tabela 2. Czy uważa Pan(i) za słuszną czy też niesłuszną, aby przy zakupie ziemi rolniczej obowiązywały w Polsce następujące zasady:
obowiązek zamieszkiwania w Polsce przez określony czas przed zakupem ziemi?

	(%)			
	Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	78	15	7	959
Płeć				
Mężczyźni	79	17	4	458
Kobiety	77	13	10	502
Wiek				
18-24 lat	72	18	10	148
25-34	83	14	4	173
35-44	69	21	9	188
45-54	81	14	5	197
55-64	86	9	5	94
65 lat i więcej	80	10	10	158
Miejsce zamieszkania				
Wies	86	9	5	352
Miasto do 20 tys.	66	27	7	113
20-100 tys.	80	12	8	187
101-500 tys.	71	20	9	189
501 tys. i więcej mieszk.	74	15	11	118
Wykształcenie				
Podstawowe	84	7	9	246
Zasadnicze zawodowe	77	15	8	263
Średnie	76	19	6	333
Wyższe	77	18	5	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	73	21	6	65
Prac. umysł. niż. szczebla	74	14	12	72
Pracownicy fiz.-umysł.	76	19	5	95
Robotnicy wykwalifikowani	77	18	5	78
Robotnicy niewykwalifik.	90	8	1	38
Rolnicy	91	8	1	48
Pracujący na własny rach.	77	23	0	54
Bierni zawodowo				
Rencisci	77	13	10	111
Emeryci	82	10	8	186
Uczniowie i studenci	70	18	11	80
Bezrobotni	80	14	7	97
Gospodynie domowe i inni	71	14	16	32
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	77	14	8	139
społce właścicieli				
prywatnych i państwa	80	15	5	79
sekt. pryw. poza rolnict.	75	21	4	201
prywatnym gosp. rolnym	94	4	2	54
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	88	9	3	142
276-399	84	9	8	123
400-549	80	14	6	148
550-799	73	16	11	152
Powyżej 799 zł	78	19	3	201
Ocena własnych war. mater.				
Złe	81	11	8	341
Średnie	78	15	7	394
Dobre	74	20	6	223
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	89	8	3	46
Raz w tygodniu	79	16	6	452
1-2 razy w miesiącu	79	11	9	174
Kilka razy w roku	77	12	10	199
W ogóle nie uczestniczy	69	25	6	87
Poglądy polityczne				
Lewica	81	14	5	289
Centrum	74	18	8	270
Prawica	80	18	2	180
Trudno powiedzieć	78	10	12	217

Tabela 3. Czy uważa Pan(i) za słuszną czy też niesłuszną, aby przy zakupie ziemi rolniczej obowiązywały w Polsce następujące zasady:
obowiązek posiadania przez kupującego ziemię kwalifikacji rolniczych?

	(%)			
	Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	68	27	5	959
Płeć				
Meżczyźni	72	27	2	458
Kobiety	65	26	9	502
Wiek				
18-24 lat	58	36	6	148
25-34	59	38	2	173
35-44	64	28	8	188
45-54	73	24	3	197
55-64	81	14	6	94
65 lat i więcej	80	13	8	158
Miejsce zamieszkania				
Wies	79	18	4	352
Miasto do 20 tys.	61	33	6	113
20-100 tys.	64	29	7	187
101-500 tys.	64	32	4	189
501 tys. i więcej mieszk.	58	33	9	118
Wykształcenie				
Podstawowe	74	19	8	246
Zasadnicze zawodowe	69	25	5	263
Średnie	68	28	4	333
Wyższe	55	41	4	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	46	52	1	65
Prac.umysł.hiz.szczebła	62	31	7	12
Pracownicy fiz.-umysł.	67	30	4	95
Robotnicy wykwalifikowani	70	24	6	78
Robotnicy niewykwalifik.	75	25	0	38
Rolnicy	83	16	1	48
Pracujący na własny rach.	70	30	0	54
Bierni zawodowo				
Renciści	74	20	6	111
Emeryci	80	14	6	186
Uczniowie i studenci	59	35	7	80
Bezrobotni	60	32	8	97
Gospodynie domowe i inni	59	27	15	32
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	63	31	6	139
społce właścicieli	64	32	4	79
prywatnych i państwa	66	32	2	201
sekt. pryw. poza rolnict.	84	15	1	54
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	74	24	3	142
276-399	67	28	5	123
400-549	73	21	6	148
550-799	65	28	7	152
Powyżej 799 zł	67	30	3	201
Ocena własnych war. mater.				
Złe	67	27	6	341
Średnie	72	21	7	394
Dobre	62	36	2	223
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	84	12	4	46
Raz w tygodniu	71	25	4	452
1-2 razy w miesiącu	66	28	6	174
Kilka razy w roku	64	28	8	199
W ogóle nie uczestniczy	61	36	4	87
Poglądy polityczne				
Lewica	72	27	1	289
Centrum	63	31	6	270
Prawica	70	27	3	180
Trudno powiedzieć	68	20	12	217

Tabela 4. Czy uważa Pan(i) za słuszną czy też niesłuszną, aby przy zakupie ziemi rolniczej obowiązywały w Polsce następujące zasady:
obowiązek osobistego uprawiania kupionej ziemi przez nabywcę?

	(%)			
	Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	64	30	6	959
Płeć				
Meżczyźni	69	28	2	458
Kobiety	60	31	9	502
Wiek				
18-24 lat	48	44	8	148
25-34	52	45	3	173
35-44	58	34	8	188
45-54	74	22	4	197
55-64	82	13	4	94
65 lat i więcej	79	14	7	158
Miejsce zamieszkania				
Wies	77	18	4	352
Miasto do 20 tys.	58	36	6	113
20-100 tys.	58	34	8	187
101-500 tys.	60	36	4	189
501 tys. i więcej mieszk.	50	42	8	118
Wykształcenie				
Podstawowe	78	15	7	246
Zasadnicze zawodowe	69	25	6	263
Średnie	60	35	5	333
Wyższe	39	58	3	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	37	60	3	65
Prac.umysł.hiz.szczebła	53	40	6	72
Pracownicy fiz.-umysł.	55	41	5	95
Robotnicy wykwalifikowani	67	28	5	78
Robotnicy niewykwalifik.	75	25	0	38
Rolnicy	82	16	2	48
Pracujący na własny rach.	52	41	6	54
Bierni zawodowo				
Renciści	78	17	5	111
Emeryci	79	16	6	186
Uczniowie i studenci	49	41	10	80
Bezrobotni	63	28	9	97
Gospodynie domowe i inni	59	28	13	32
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	61	34	5	139
społce właścicieli	58	40	3	79
prywatnych i państwa	53	42	5	201
sekt. pryw. poza rolnict.	88	11	2	54
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	80	15	4	142
276-399	65	31	5	123
400-549	68	25	7	148
550-799	59	32	8	152
Powyżej 799 zł	57	41	3	201
Ocena własnych war. mater.				
Złe	69	24	6	341
Średnie	67	26	7	394
Dobre	53	45	2	223
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	84	12	4	46
Raz w tygodniu	68	28	4	452
1-2 razy w miesiącu	62	29	8	174
Kilka razy w roku	59	32	9	199
W ogóle nie uczestniczy	52	42	5	87
Poglądy polityczne				
Lewica	70	29	1	289
Centrum	59	35	6	270
Prawica	63	35	2	180
Trudno powiedzieć	66	21	13	217

Tabela 5. Łączna akceptacja zasad zakupu ziemi
1 - Żadnej zasady nie akceptuje; 2 - Akceptuje 1 lub 2 zasady;
3 - Akceptuje 3 zasady; 4 - Akceptuje 4 zasady

(%)

	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	6	25	21	48	960
Płeć					
Mężczyźni	3	26	22	49	458
Kobiety	9	25	19	47	502
Wiek					
18-24 lat	8	37	20	34	148
25-34	5	36	21	39	173
35-44	9	29	21	41	188
45-54	2	21	26	51	197
55-64	6	10	13	70	95
65 lat i więcej	6	13	18	63	158
Miejsce zamieszkania					
Wieś	3	16	18	63	352
Miasto do 20 tys.	9	30	21	39	113
20-100 tys.	6	29	23	43	187
101-500 tys.	7	28	27	38	190
501 tys. i więcej mieszk.	8	38	15	39	118
Wykształcenie					
Podstawowe	5	19	18	58	246
Zasadnicze zawodowe	7	23	19	52	263
Średnie	5	27	25	44	333
Wyższe	9	39	20	31	117
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	9	47	25	20	66
Prac. umysł. niż. szczebla	8	24	35	33	72
Pracownicy fiz. - umysł.	4	33	24	39	95
Robotnicy wykwalifikowani	6	25	18	51	78
Robotnicy niewykwalifik.	3	21	9	67	38
Rolnicy	3	15	9	72	48
Pracujący na własny rach.	1	35	25	38	54
Bierni zawodowo					
Renciści	4	17	28	51	111
Emeryci	6	14	16	65	186
Uczniowie i studenci	7	38	23	32	80
Bezrobotni	6	31	15	48	97
Gospodynie domowe i inni	19	20	15	47	32
Pracuje w:					
inst. państw. publicznej	8	25	23	43	139
społecz. właścicieli	5	28	29	38	80
prywatnych i państwa	4	35	21	40	201
sekt. prywat. poza rolnict.	1	14	8	77	54
prywatnym gosp. rolnym					
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	1	17	25	58	142
276-399	5	29	22	43	123
400-549	4	21	24	50	148
550-799	8	26	21	46	152
Powyżej 799 zł	7	29	18	46	202
Ocena własnych war. mater.					
Złe	4	26	18	52	341
Średnie	8	20	22	50	394
Dobre	5	34	23	38	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	5	10	10	75	46
Raz w tygodniu	4	23	23	50	452
1-2 razy w miesiącu	7	27	19	47	174
Kilka razy w roku	9	28	20	43	199
W ogóle nie uczestniczy	7	35	19	38	88
Poglądy polityczne					
Lewica	3	24	24	49	290
Centrum	7	28	26	39	270
Prawica	2	30	17	52	180
Trudno powiedzieć	12	21	11	55	217

Tabela 6. Czy uważa Pan(i) za słuszną czy też niesłuszną, aby przy zakupie ziemi rolniczej obowiązywały w Polsce następujące zasady:
obowiązek znajomości języka polskiego przez nabywcę?

	(%)			
	Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	67	24	9	959
Płeć				
Mężczyźni	71	25	4	458
Kobiety	64	23	13	502
Wiek				
18-24 lat	62	30	7	148
25-34	63	32	5	173
35-44	65	25	10	188
45-54	68	25	6	197
55-64	76	17	7	94
65 lat i więcej	74	11	15	158
Miejsce zamieszkania				
Wies	79	14	7	352
Miasto do 20 tys.	57	33	9	113
20-100 tys.	62	27	12	187
101-500 tys.	65	29	6	189
501 tys. i więcej mieszk.	56	33	11	118
Wykształcenie				
Podstawowe	74	12	14	246
Zasadnicze zawodowe	68	25	8	263
Średnie	68	26	7	333
Wyższe	53	44	4	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	52	46	2	65
Prac.umysł.hiz.szczebła	56	28	15	72
Pracownicy fiz.-umysł.	66	28	6	95
Robotnicy wykwalifikowani	67	27	6	78
Robotnicy niewykwalifik.	82	13	5	38
Rolnicy	86	9	4	48
Pracujący na własny rach.	55	44	0	54
Bierni zawodowo				
Renciści	77	14	9	111
Emeryci	73	15	12	186
Uczniowie i studenci	63	31	7	80
Bezrobotni	64	25	11	97
Gospodynie domowe i inni	57	30	13	32
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	64	27	8	139
społce właścicieli	68	22	10	79
prywatnych i państwa	60	36	3	201
sekt. pryw. poza rolnict.	86	10	4	54
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	77	17	5	142
276-399	75	18	7	123
400-549	59	32	9	148
550-799	66	21	13	152
Powyżej 799 zł	68	28	4	201
Ocena własnych war. mater.				
Złe	70	20	10	341
Średnie	69	20	10	394
Dobre	60	37	3	223
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	83	7	10	46
Raz w tygodniu	68	25	8	452
1-2 razy w miesiącu	70	18	11	174
Kilka razy w roku	64	27	9	199
W ogóle nie uczestniczy	59	35	6	87
Poglądy polityczne				
Lewica	68	26	6	289
Centrum	66	26	8	270
Prawica	68	29	3	180
Trudno powiedzieć	68	16	16	217